

HABERLER

MAKEDONYA’DA “TÜRKÇE EĞİTİM” 6 YAŞINDA

Makedonya’nın Batısında yer alan Kırçova şehrinde “Türkçe Eğitimin 6. Yılı” münasebetiyle bir tören düzenlendi.

TİKA tarafından organize edilen ve Makedonya Türk Sivil Toplum Teşkilatları Birliği ile Kırçova Gayret Eğitim, Kültür ve Yardımlaşma Derneğinin katkıda bulunduğu törende Makedonya’da son yıllarda gerçekleşen Türk dilinin yaygınlaştırılması projelerinin artmasından duyulan mutluluk dile getirildi.

Törende konuşan İstanbul Vali Yardımcısı Murat Kocabaş “Makedonya’da yaşayan ve farklı sebeplerden dolayı Türkçeyi unutan Türklere, Türk dilini yeniden sunmalıyız” dedi. Kırçova Gayret Eğitim, Kültür ve Yardımlaşma Derneği Genel Başkanı Havziya Kanzozki de; Kırçova’da Türkçe eğitim projesi uygulamasının 2002 yılı sonunda başladığını, 2007 yılında ise Üsküp Büyükelçisi Taner Karataş ve TİKA Üsküp Koordinatörü Ali Maskan’ın katıldıkları bir törenle açılışı yapılan dernek genel merkezine taşındıklarını, Türkçe kursların son

iki yıldır artık daha rahat bir ortamda sürdüğünü kaydetti.

Kırçova’da yapılan törene; Makedonya Türk Sivil Toplum Teşkilatları Birliği Başkanı Süleyman Baki ile TİKA Üsküp Koordinatörü Ali Maskan da katıldı.

*

TÜRKÇE KONUŞAN ÜLKELER “DİL BİRLİĞİ”NDE ANLAŞTI

Türkçe konuşan dört ülke aralarındaki tarihî ve kültürel iş birliğinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye’nin öncülüğünde bir araya geldiler. 20 Kasım 2008 tarihinde Türkiye, Azerbaycan, Kırgızistan ve Kazakistan’ın iş birliğiyle gerçekleştirilen İstanbul Dolmabahçe Sarayı’ndaki toplantıda anlaşma imzalandı.

TBMM Başkanı Köksal Toptan, aynı kültür ve tarihi paylaşan ülkelerin, lehçe farkı olsa da aynı dili konuştuklarını, bugün güçlü ve sarsılmaz bağlarla kenetlenmiş durumdaki kardeş milletler için önemli bir adım atıldığını belirtti.

Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Oktay Esadov da, “Türk halklarının birliği, insanların damarlarında yer

almaktadır.” derken, Kırgızistan Meclis Başkanı Atıbay Tagaev, “Bu kurulun oluşturulması sonucunda bizim ülkelerin ve halkların arasındaki iş birliği, gerekli yasalarla sağlanacaktır.” dedi. Tagaev, Türkiye’nin öncülüğünde imzalanan anlaşmanın ‘İstanbul Anlaşması’ adıyla anılmasını teklif etti. Kazakistan Parlamentosu Senato Başkan Yardımcısı Mukkamed Kopayev ise, dört kardeş ülke halklarının dillerinin de, gönüllerinin bir olduğuna işaret etti.

*

ROMANYA’DA “TÜRK KÜLTÜRÜNÜN İZLERİ/3” SEMPOZYUMU

Romanya’nın Köstence şehrinde 3/8 Eylül 2008 tarihlerinde “Romanya’da Türk Kültürünün İzleri/3” bilgi şöleni gerçekleştirildi.

İki yılda bir düzenlenen bilgi şölenine Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Romanya, Moldova, Azerbaycan, Ukrayna ve Ukrayna/Kırım Özerk Bölgesi’nden 45 bilim adamı iştirak etti. Halk Kültürü Araştırmaları Kurumu tarafından Mamaya bölgesindeki Auora Otel’in ‘Köstence Kütüphanesi’nde düzenlenen etkinlikteki oturumlarda şu bilim adamları tebliğ sundu.

Prof. Dr. Erem Melike Roman (Romanya) “Romanya’da Türk Edebiyatından Çevriler”, Dr. Zabit Acer (Türkiye) “Türk Kültürünün Tuna’daki Yansıması: Adakale”, Dr. Ebru Alparslan (Türkiye) “Türk Cilt Sanatının Tarihsel Gelişimi ve Müzelerden Örnekler”. Doç. Dr. Sibel Arık (Türkiye) “Türk Kültüründe Bereket Motifleri ve Tekstillerde Yansıması”, Doç. Dr. Tudora Arnaut (Ukrayna) “Gagauz Edebiyatında Üç Zirve: Tanasoğlu,

Babaoğlu ve Karaçoban”, Dr. Harid Fedai (KKTC) “Ahmet Yesevi ile Yunus Emre’deki Benzerlikler”, Prof. Dr. Nedret Mahmut (Romanya) “Hikmet Yazarı Dobruca’lı Hafız Ömer”. Yard. Doç. Dr. Sevim Aslan (Türkiye) “Türk Kültüründe Kilim, Cicim, Zili ile Sumak Dokumaları ve Tekniklerinin Sanat Eğitimindeki Yeri”, Dr. Ahmet Aytaç (Türkiye) “Osmanlı Arşivi’nde Rumeli ile İlgili El Dokumalarına Dair Bazı Kayıtlar”. İbrahim Çoban (Türkiye) “Türk Kültüründeki Geleneksel Sivil Mimarînin Günümüzdeki Yeri ve Toplum Sanat Alanına Yansımaları”. Ahmet Dalkıran (Türkiye) “Türk Kültüründe Kamlik Geleneğinin Günümüz Türk Toplum Yaşantısındaki İzleri ve Türk Sanatına Yansımaları”. Doç. Dr. Bayram Durbilmez (Türkiye) “Romanya’da Sözlü Türk Edebiyatı Ürünlerinde Mitolojik Sayılar”. Prof. Dr. Enver Mahmut (Romanya) “Dobruca’da Ahmet Yesevi’nin Varisleri”. Dr. İsa Eliri (Türkiye) “Türkçe Konuşan Ülkelerde Türk Kültür Mirasının Korunarak Gelecek Kuşaklara Aktarılmasında Müzelerin ve Müzeciliğin Önemi”. Doç. Dr. Hüseyin Elmas (Türkiye) “Geleneksel Kültürün Günümüze Yansıması ve Çağdaş Sanat Örneği”. Mehmet Ali Eroğlu (Türkiye) “Türk Giyim Kültürü ve Balıkesir-Dursunbey Yöresine Ait Folklorik Giysiler”. Yrd. Doç. Dr. Havva Gülçin Üstün- Öğretim Görevlisi Mustafa Genç (Türkiye) “Başbakanlık Osmanlı Arşivlerinde Kitap Sanatları ile İlgili Bazı Kayıtlar ve Kitap Sanatlarının Türk Kültür Tarihi Açısından Önemi”, Dr. Sema Gündüz (Türkiye) “Önemli Bir Siyasî Kimlik ve Sanatsal Kişilik Olarak I. Mehmet (1413–1421) ve Eserleri”. Doç. Dr. Hanife Güz (Türkiye) “Liderlik ve Duygusal Zekâ

Sarmalından Nasrettin Hoca'nın Türk Kültürüne Katkıları ve Hoca Fıkralarında Duygusal Zekâ Analizi". Dr. Sadettin Koç (Türkiye) "Ünlü Kırgız Yazar Tölögön Kasımbek'in Tarihî Kırgız ve Türkistan Millî Kimliği". Prof. Dr. Nurşen Mazıcı (Türkiye) "Atatürk'ün İnsanlığa Katkısı", Yrd. Doç. Dr. Tuncay Özdemir (Türkiye) "Dobruca'dan Doğu Trakya'ya Bir Göç ve İskân Örneği; Dobrucalı Köyü/Edirne". Yrd. Doç. Dr. Didem Atış Özhekim (Türkiye) "Türk Kültürünün Önemli Bir Parçası: Kirkitli Dokumalar", Prof. Dr. Ali Rafet Özkan (Türkiye) "Hoca Ahmet Yesevi'nin Türk Düşünce Tarihindeki Yeri ve Hoşgörü Anlayışına Katkıları", Doç. Dr. Vügar Sultanzade-Fuad Babayev - Metanet Babayeva (Azerbaycan) "Haydar Aliyev Mirasını Araştırma Merkezi'nin Türkçe web Sayfasının Tanıtımı". Dr. Burcu Pelvanoğlu (Türkiye) "Atatürk Dönemi Kültür ve Sanat Politikalarının Türk Resim Sanatı Üzerindeki Yansımaları", Dr. Selçuk Seçkin (Türkiye) "Atatürk'ün Modern Şehircilik Bağlamında Yalova'daki İmar Faaliyetleri". Doç. Dr. Halim Serarşlan (Türkiye) "Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Bükreş Büyükelçiliği", Yrd. Doç. Dr. Mustafa Fazıl Sözen (Türkiye) "Tarihî Figürlerin Perdeye Yansımaları' Hacivat, Karagöz'ü Neden Öldürdü?" , Dr. Vera Balova (Moldova) "Gagauz Türklerinin Millî ve Ruhânî Lideri Mihail Çakır". Dr. Yusuf Sülükçü (Türkiye) "Gaspıla'lı İsmail Bey'in İlklerinden Olan 'Dilde Birlik'in Günümüzde Uygulanabilirliği ve Bazı Teklifler", Dr. Deniz Ünver (Türkiye) "UNESCO 2008 Kaşgarlı Mahmut Yılında: İnsanlığa Yön Veren Türk Büyüğü Kaşgarlı Mahmut ve Divanî Lügat-ıt Türk'teki Sportif Deyimlerin İncelenmesi". Prof. Dr.

Mustafa Mehmet (Romanya) "Balkanlar ve Romanya'da Türk/İslâm Büyüklerine Minnet Duygularımız". Dr. Elvan Topallı (Türkiye) "Resam Nazmi Ziya Güran'ın (1881–1937) Yazıları: Sanatın Vazgeçilmezliği Üzerine Toplumu Bilinçlendirme Çabaları". Prof. Dr. Nureddin İbrahim (Romanya) "Romanya'da İslâm Değerlerinin Varlığı", Yrd. Doç. Dr. Osman Uyanık (Türkiye) "Yusuf Has Hacib'in Gök Bilimine Katkıları". Natalya Budnyk (Ukrayna/Kırım Özer Bölgesi) "Karay Türkleri'nin Millî ve Ruhânî Liderleri ve Seraye Şapşal", Prof. Dr. Ayşe Üstün (Türkiye) "Cumhuriyet Sonrasında Mustafa Kemal Atatürk'ün, Türk Giyim ve Kuşam Kültürüne Katkıları". Yrd. Doç. Dr. Elif Yılmaz (Türkiye) "Ahi Evran Veli ve Ahilik Teşkilâtı", Yrd. Doç. Dr. Meliha Yılmaz (Türkiye) "Mustafa Kemal Atatürk ve Görsel Sanatlar". Prof. Dr. Fuat Yöntemli (Türkiye) "Veziri Azam Köprülüler'in Tatar Kırım Hanlığına Bakışı" ve Yrd. Doç. Dr. Mevlüt Yaprak (Türkiye) "Dr. İbrahim Temo: Türkiye Günleri ve Sosyal Yönü".

"Romanya'da Türk Kültürünün İzler/3" Bilgi Şöleni" çerçevesinde Karamanlı Âşık İsa Oğuz ve Âşık Hüseyin Özcanoğlu'nun katılımıyla Türk Âşıklar ve Şairler Gecesi de tertiplendi. Ayrıca 12 sanatçının "Türk Resminden Seçmeler Sergisi" açıldı ve Dobruca Bölgesi'ndeki Babadağ şehrinde bulunan 'Sarı Saltuk Baba Türbesi' ziyaret edildi.

*

ARNAVUTLUK-TİRAN ÜNİVERSİTESİNE "TÜRKÇE YAYIN" DESTEĞİ

Arnavutluk'daki en önemli yükseköğrenim kurumu olan Tirana

Üniversitesinin Yabancı Diller Fakültesi-Türkoloji Bölümünde kullanılmak üzere, TİKA Arnavutluk Koordinatörlüğü tarafından “Türkçe Yayın” desteğinde bulunuldu.

TİKA tarafından Tiran’a gönderilen yayınlar arasında; Türkçe ders kitapları, Türk edebiyatının seçkin eserleri, eğitim setleri, yardımcı ders kitapları ve okuma kitapları bulunuyor. Türkiye’den gönderilen malzemeler arasında Türkiye’nin uydu yayımlarının takip edilebilmesi için uydu alıcısı da bulunuyor.

Bu arada Ankara’dan; Tiran’da dört yıldır faaliyette bulunan ‘Türk Kültür Merkezi’ kütüphanesi için de Türkçe yayın ve uydu alıcısı da gönderildi. TİKA yetkilileri; Türkçe derslerinin daha verimli olması ve eğitimde kalitesinin artması amacının taşındığını ifade ederlerken, öğretmen odaları ve kitaplık bölümlerinin onarımlarının yapıldığını belirttiler.

*

KÜBA’DA “TÜRKOLOJİ BÖLÜMÜ” AÇILACAK

Orta Amerika ülkelerinden olan Küba’nın başşehri Havana’daki Havana Devlet Üniversitesinde “Türkoloji Bölümü” açılacak.

Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cemal Tuluğ ile Havana Devlet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ruben Zardova’nın imzalayacakları protokol çerçevesinde “Türkoloji Bölümü” 2009 yılı içinde faaliyete geçecek. İki üniversite arasındaki akademik iş birliği çerçevesinde Ankara’da da Ankara Üniversitesi bünyesinde “Latin Amerika Dilleri Merkezi” hizmete girecek. İki ülke arasındaki eğitim iş birliği anlaşması,

Ankara’ya gelecek olan Havana Devlet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ruben Zardova ve Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cemal Tuluğ arasında imzalanacak. Prof. Dr. Zardova, Ankara Üniversitesi 100. Yıl Konferans Salonu’nda “Küba’da Yükseköğrenim” konulu bir konferans da verecek.

*

SURİYE’DE YENİ “TÜRKOLOJİ BÖLÜMÜ” AÇILIYOR

Gaziantep Üniversitesinin, Suriye’nin Halep Üniversitesi ile yaptığı iş birliği sonucunda geçtiğimiz yıllarda Halep şehrinde “Türkçe Eğitim Merkezi” açılmasının ardından, bu defa Kilis 7 Aralık Üniversitesi Halep ve Humus Üniversiteleri ile protokol imzalayarak “Türkoloji Bölümleri” açılması çalışmaları başlatıldı.

Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İsmail Güvenç ve Üniversitenin Dış İlişkilerden Sorumlu Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Abdulkadir Yıldız, Suriye’nin Halep ve Humus Üniversitesi Rektörleriyle görüştü. Prof. Dr. İsmail Güvenç, Humus’daki Albaht Üniversitesinde yaptığı görüşmelerden sonra “üniversiteler arası kültürel ilişkiler ve karşılıklı bölüm açma konularını ele aldıklarını, Humus Üniversitesinde “Türk Dili” bölümünün faaliyete geçmesini istediklerini belirtti.

*

TÜRK ve YUNAN DİLLERİNİN ASIRLIK BİRLİKTELİĞİ KONFERANSI

Trakya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Edirne’de “Türk ve Yunan Dillerinin Asırlık Birlikteliği” konulu bir konferans düzenledi.

Trakya Üniversitesi Fen-Edebiyat

Fakültesi Arkeoloji Bölümü Başkanı Prof. Dr. Y. Sümer Atasoy'un sunuşuyla başlayan konferans, Devlet Konservatuvarı Sanat ve Eğitim Merkezinde gerçekleşti. Prof. Dr. Atasoy, konuşmacı Dr. Antonios Chateopoulos'nun Yunanistan'ın Batı Trakya Bölgesi Makedonya Genel Başmüfettişi olduğunu, Türkiye ve Yunanistan üzerinde araştırmalar yaptığını, 2003 ile 2004 yıllarında Selanik Üniversitesinde Türk Dili ve Edebiyatı Dersleri verdiğini ve değerli bir bilim adamı olduğunu belirtti.

Dr. Antonios Chateopoulos "Türk ve Yunan Dillerinin Asırlık Birlikteliği" konulu konferansında şunlara temas etti;

"Yunan edebiyatı ve tarihinde Türklere ve Türkiye'ye karşı büyük ilgi vardır. Türkiye ve Yunanistan'ın tarih ve kültür bağları çok derindir. İki ülke arasında her alanda etkileşim olduğu gibi, dil alanında da etkileşim bulunmaktadır. Dilerimiz arasındaki etkileşim, bugüne kadar yeterince araştırılmamıştır. Ancak son yıllarda Yunancadan Türkçeye, Türkçeden de Yunancaya önemli eserlerin çevirilerinin gerçekleşmesi, olumlu bir girişimdir."

Trakya Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Timur Kırgız ise ülkeler arası iş birliği konusunda, Üniversite olarak üzerlerine düşeni yaptıklarını belirtti.

*

RUSYA'DA "TÜRK DİL ve KÜLTÜR MERKEZİ" AÇILDI

Rusya'nın Saratov Devlet Üniversitesi bünyesinde yer alan "Türk Dil ve Kültür Merkezi" törenle açıldı.

Rusya'nın başşehri Moskova'da yapılan törene; Türkiye Cumhuriyeti Rusya Eğitim Ataşesi Hasan Keçeci,

Saratov Devlet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Leonid Kossoviç, Saratov Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Boris Konstantinoviç ile Türk Dil ve Kültür Merkezi Yönetmeni Mustafa Yavuz yer aldılar.

Resmî açılışın ardından merkezde bir bilgi şöleni gerçekleştirildi. "Türkiye ve Rusya Kültürel İlişkileri" adlı bilgi şölenine iştirak eden öğrencilere hitap eden Saratov Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Boris Konstantinoviç "Türk Dil ve Kültür Merkezi"nde Türk ve Rus öğrencilerin ders göreceklarını belirtti. Türkiye Cumhuriyeti Moskova Büyükelçiliğinin desteğiyle faaliyete geçen Merkezin, Rusya'da Türkiye ve Rusya ilişkilerine destek veren en önemli noktalardan birisi olduğu ifade edildi.

*

"II. ULUSLARARASI TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ÖĞRENCİ KONGRESİ"

İstanbul Kültür Üniversitesinin organize ettiği ve Türk Dil Kurumunun katkıda bulunduğu "II. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi" İstanbul'da yapıldı.

Türkiye'nin dışında; Azerbaycan, K.K.T.C., Almanya, Arnavutluk, Rusya (Çuvaşistan), Hollanda, İran, Kazakistan, Ukrayna, Kazakistan ve Kosova'dan toplam 71 üniversiteden katılım oldu.

"II. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi" Üniversitenin İstanbul'daki merkez yerleşkesinde, 4-6 Ağustos 2008 tarihleri arasında 17 ülkeden gelen öğrencilerin katılımıyla gerçekleşti. İstanbul Kültür

Üniversitesi tarafından “Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi” ilk olarak 2006’da yapılmıştı.

*

“II. ULUSLARARASI BATI TRAKYA TÜRKLERİ KONGRESİ”

Kısa adı Battam olan (Batı Trakya Türkleri Araştırma Merkezi), kısa adı Kibatek olan (Kıbrıs, Avrupa ve Balkanlar Türk Edebiyatları Kurumu) ve Bavyera Eyaleti Batı Trakya Türkleri ile Birliği tarafından organize edilen “II. Batı Trakya Türkleri Araştırmaları Kongresi” Almanya’nın Münih şehrinde yapıldı.

Türkiye Cumhuriyeti’nin Münih Baş Konsolosu Abdurrahman Bilgiç’in açılış konuşması ile başlayan kongreye; Türkiye, Yunanistan (Batı Trakya), Almanya, Azerbaycan, KKTC, Bulgaristan, Hollanda ve Kazakistan’dan bilim adamları iştirak etti. Battam Başkanı Özkan Hüseyin ile Kibatek

İzmir Şube Başkanı Feyyaz Sağlam da kongrenin önemini dile getirdiler.

“II. Batı Trakya Türkleri Araştırmaları Kongresi”ne Türkiye’den katılan bilim adamları ile tebliğ başlıkları şöyle:

Prof. Dr. İlhan Genç (9 Eylül Üniversitesi) “Osmanlı Siyaset, Edebiyat ve Kültür Hayatında Batı Trakya’nın Yeri ve Önemi”; Yrd. Doç. Dr. Sabahattin Çağın (9 Eylül Üniversitesi) “Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Batı Trakya”; Doç. Dr. Şerif Ali Bozkaplan (9 Eylül Üniversitesi) “Pomak Türkleri ve Pomak Türkçesi”; Dr. İlyas Yazar (9 Eylül Üniversitesi) “Dürri’nin Gümülcüne Şehri Engizzi”; Ömer İnce (9 Eylül Üniversitesi) “Batı Trakyalı Âlim, Şair ve Devlet Adamları Üzerine Bir Değerlendirme”; Feyyaz Sağlam (Kibatek İzmir Şube Başkanı) “Amerika’da Batı Trakya Türkleri”.

Nezih DEMİRTEPE